

Lape-hankkeen tulokset

P-K LAPE

Pohjois-Karjala

Valtakunnallinen Lapsi- ja
perhepalveluiden muutosohjelma

LAPE

Hankkeen perustiedot

- P-K LAPE
- Hankeaika: 1.3.2017-31.12.2018
- Kärkihanke: Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma LAPE
  - Perhekeskus
  - Varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitosyhteistyö
  - Erityis- ja vaativimman tason palvelujen kehittämiskokonaisuus
- Maakunta: Pohjois-Karjala
- Myönnetty rahoitus 759 952 euroa

Hankkeen toimijat

- P-K LAPE:ssa työskenteli hankepääällikkö ja 4-5 kehittämisasiantuntijaa. Hankekonsortioon kuuluivat Karelia AMK ja Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, ISO.
- Yhteistyötä on tehty Siun Soten, kuntien, järjestöjen ja seurakuntien kanssa.
- Hanketyöntekijät ovat olleet aktiivisesti mukana myös valtakunnan tason LAPE-työssä.
- Keskeisimmän verkoston ovat muodostaneet kuntien LAPE-ryhmät, toiminnallinen ohjausryhmä, lapsiasianjärjestöt ja Siun Soten perhe- ja sosiaalipalvelujen johtotiimi

Hankkeen tavoite

- Hankkeen tavoitteena on ollut
  - muodostaa maakuntaamme perhekeskuspalveluiden verkosto
  - vahvistaa erityisen ja vaativan tuen palveluita sekä yhteistyötä perustason palveluiden kanssa
- Tavoitteena ovat olleet hyvin organisoidut, oikea-aikaiset ja tasapuoliset lapsiperheiden palvelut

Hankkeen maku-sote-yhteys

- Hankekehittäminen on linkittynyt vahvasti Siun Soteen ja sen kehittämiseen.
- Hankkeen aikana työstetty perhekeskusrakenne on siirrettävissä Meijän maakuntaan ja tulevaan soteen sellaisenaan.
- Hankkeen yhteys maakuntaudistukseen on tapahtunut muutosagentin ja sotekoordinaattorin kautta.
  - Muutosagentin ja hankepäällikön lähiesimies on ollut maakuntamme osa-aikainen sotekoordinaattori.

Hankkeen työmenetelmät

- Hankkeen työmenetelminä ovat olleet koulutukset, seminaarit, kokeilut, yhteistyöneuvottelut, yhteiskehittäminen, työpajat ja pop up-tapahtumat.
- Työskentelyn keskeisenä tavoitteena on ollut luoda malleja, jotka voidaan siirtää pysyviksi käytännöiksi soten, kuntien ja tulevan maakunnan rakenteisiin.
- Tavoitteena on ollut se, että mallien käyttöönotto on mahdollista koko maakunnan alueella ja kaikki asukkaat ovat tasavertaisessa asemassa keskenään.

- Hankkeen asiakkaina ovat olleet kaikki alle 18-vuotiaat lapset, nuoret ja heidän perheensä.
- Asiakkaiden ääni on päässyt kuuluviin
  - Kyselyissä ja haastatteluissa
  - Tapahtumissa, kuten kuntakierroksilla ja kohtaamispaikkojen avajaisissa.
Tapahtumissa menetelminä on käytetty mm. haastatteluja ja toiminnallisia tuokioita.

Keskeiset tulokset

- Perhekeskustoimintojen palvelurakenne ja johtamisjärjestelmä on luotu. Neljä alueellista perhekeskusta on aloittanut toimintansa 1.12.2018.
- Jokaisessa kunnassa on vähintään yksi perhekeskuksen kohtaamispaikka. 14/16 kohtaamispaikasta on aloittanut toimintansa.
- Osallisuuden vuosikello perhekeskuksille on laadittu.

Keskeiset tulokset

- Lapset puheeksi –toimintamallin käyttöönotto on aloitettu.
- Vastuutyöntekijä-malli on luotu ja mallin käyttöönotto on aloitettu.
- Perhekeskuksiin on valittu 14 työmenetelmää, joista 3 on näyttöön perustuvaa. Työmenetelmien käyttöönotto on aloitettu.
- Kotiin vietävän perhekuntoutuksen kokeilu jatkuu vuoden 2019 loppuun asti.
- 1.1.2019 alkaa vuoden kestävä kokeilu, jossa nuorisopsykiatrian poliklinikan kaksi psykologia siirtyy työskentelemään alueellisiin perhekeskuksiin

Tulosten merkitys ja hyöty

- Lapsen ja nuoren osallisuus heidän omassa kasvuympäristöissään ja omassa asioissaan on lisääntynyt.
- Perheet saavat aiempaa enemmän apua näyttöön perustuvilla työmenetelmillä. Maakunnan lapsiperheet ovat menetelmien suhteen tasavertaisessa asemassa keskenään.

Tulosten merkitys ja hyöty

- Henkilöstön osaaminen lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja hyvinvoinnin edistämisestä on lisääntynyt.
- Eri sektoreiden välinen työn tuntemus on lisääntynyt ja eri tahojen välinen monitoimijainen yhteistyö on lisääntynyt.
- Tiedon hakeminen ja tiedon jakaminen lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilasta on tullut keskeisemmäksi.
- Päätäjät ja johtavat virkamiehet ovat saaneet tietoa lapsivaikutusten arvioinnista, perhekeskuksista ja siitä, miksi ja kuinka työskentelyn painopistettä kannattaa ja voidaan siirtää korjaavista palveluista ennaltaehkäisyyn

Tärkeimmät opit

- Iso muutos vaatii aikaa ja yhteiset tavoitteet. Työskentelyn on oltava pitkäjänteistä ja päämäärätietoista.
- Asukkailla pitää olla aidosti mahdollisuus vaikuttaa kehittämistyöhön.
- Olemassa olevan tiedon järjestelmällinen hyödyntäminen on kehittämistyössä ja työn suunnittelussa keskeistä.
- Hankeen aikana on tärkeää luoda rakenteita, jotka varmistavat muutoksen säilymisen ja jatkumisen hankkeen päätyttyä.
- Hanke voi luoda hyvän alun muutokselle, mutta pitkän tähtäimen muutostyön pitää tapahtua olemassa olevissa organisaatioissa.
- Jotta muutos on mahdollista, kehittämistyön tavoitteista ja menetelmistä tiedottamisen pitää olla aktiivista ja monikanavaista.

Entä seuraavaksi?

- Perhekeskustyölle on luotu rakenteet, mukana ovat kunnat, sote, järjestöt ja seurakunnat. Seuraavaksi luodaan strategia ja toimintasuunnitelmat ja jatketaan valittujen työmenetelmien käyttöönottamista.
- Alueellisten perhekeskusten tavoitteiden asettelu jatkuu vuonna 2019 perhekeskusten johtoryhmissä.
- Perhekeskusten maakunnallinen ohjausryhmä seuraa valittujen mittareiden mukaisia tuloksia ja vaikuttavuutta puolivuositain.
- Muutosagentti ja perhekeskusten palvelupäällikkö ovat mukana maku-valmistelussa sovituissa lapsia ja perheitä koskevissa kokonaisuuksissa.
- Erityisen ja vaativan tuen kokeilut jatkuvat vuoden 2019 loppuun asti.

● Perheiden hyvä arki